

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 936295/47

בבית הדין הרבני הגדול ירושלים

לפני כבוד הדיינים:

הרב אליעזר איגרא, הרב שלמה שפירא, הרב ציון לודאילוח

המערער: פלוני

נגד

המשיב: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד שי זילברברג)

הנדון: ערעור סרק המוגש יום לאחר המועד האחרון לערעור; טענת חוסר סמכות מופרכת הנשענת על טענה לפסלות הגט שסודר בעבר בין הצדדים – דחייתה והשלכותיה

פסק דין

א. לפנינו ערעורו של [פלוני] על החלטת בית הדין קמא מיום ז' באדר ב' התשפ"ב (10.3.22) – כך לפחות על פי כותרתו של המסמך שלפנינו.

ערעור זה הוגש לאחר כלות המועד להגשת ערעור על החלטה זו. ואומנם באיחור של יום אחד בלבד, אך כשמדובר במערער סדרתי שטענותיו אינן לגופו של עניין אין כל הצדקה שלא לעמוד על שורת הדין ולדקדק בו כקוצו של יו"ד – מה שיצריך קיום דיון עקר, את הטרחת המשיבה להגיב לגבב טענות שאינן רלוונטיות ואת השחתת זמנו השיפוטי היקר של בית הדין.

לפיכך אנו מחליטים על דחיית הערעור על הסף בשל הגשתו לאחר המועד, ולמעלה מן הצורך נוסף ונבהיר בקצרה כי דינו של ערעור כזה לדחייה גם לגופו:

עיקרן של הטענות בערעור אינן נוגעות לגופה של ההחלטה המדוברת ואינן אלא טענות סמכות זרות ומזרות שלפיהן בית הדין הדין בעניינם של הצדדים זה שנים נטול סמכות לדון בעניין, וזאת ללא בסיס חוקי כלשהו לטענה זו אלא על בסיס "פלפול" שעיקרו: (א) הגט שסודר בין הצדדים היה פסול ובטל מעילות שונות, (ב) ההסכם שבין הצדדים דינו בטלות, (ג) בית הדין אינו פועל (לדעת המערער) מתוך ראיית טובת הקטינים, (ד) לפיכך אין לבית הדין סמכות נמשכת.

בטלותן של טענות אלה עולה מתוך עצמן:

(א) המערער אינו מוסמך לקבוע בדבר בטלות הגט, וככל שיש לו טענות בעניין עליו לפתוח תיק מתאים ולאחר שיידונו טענותיו באותו תיק, אם יהיה להן בסיס כלשהו, אם אכן יתקבלו וייקבע כי הגט בטל – אף שרשאים אנו לומר כבר עתה כי הסיכוי לכך אינו גדול – יוכל המערער לטעון טענות אחרות המתבססות על מסקנה זו. אין הוא יכול לרתום את העגלה לפני הסוסים ולבקש להסיק מסקנות משפטיות מקביעה שטרם נקבעה, שהסיכוי שתיקבע אינו גדול ושכלל לא הוגשה תגיעה מתאימה בעניינה.

(ב) כך גם לגבי בטלות ההסכם. גם אם נניח שסמכותו של בית הדין בעניינן של הצדדים יונקת מהסכם שביניהם, הנחה שכשלעצמה אינה ברורה כלל ועיקר, בטלות הסכם צריכה להיקבע בפסק דין, ולאחר קביעתה אפשר לבסס עליה טענות, לא להפך.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

(ג) טובת הקטינים אינה נקבעת על פי החלטת המערער אלא על פי החלטות שיפוטיות הניתנות לאחר בחינת דברי שני הצדדים ובחינת גורמי המקצוע. בתיק זה נזכיר הדבר כולל גם בחינת דברי אפוטרופא לדין שמונתה לקטינים.

כך או כך, צד הסבור כי החלטות כלשהן מנוגדות לטובת הקטינים רשאי לערער עליהן, כשמדובר בהחלטות של בית דין קמא, ובמקרים מסוימים ייתכן שיכול הוא אף לעתור לבג"ץ נגדן. אולם אף אם ייקבע כי הצדק עימו וכי שגה בית הדין בהחלטה זו או אחרת או אפילו ברבות מההחלטותיו אין בכך כדי להפקיע את סמכותו של בית הדין.

(ד) סמכות נמשכת יכולה להיות גם ללא גט – מכוח הגשת תביעת הגירושין וכריכת ענייני הילדים בה, כל עוד לא נדחתה תביעת הגירושין. וזאת בין שהתקבלה התביעה אלא שהגט לא סודר או סודר והתברר כפסול כטענתו של המערער, בין שהתביעה עדיין נידונה, ואדרבה: כל עוד התביעה תלויה ועומדת הסמכות היא עיקרית ואף אינה זקוקה להישען על עיקרון הסמכות הנמשכת.

כמו כן יכולה היא לבוא מבוח הסכמת הצדדים, ומשהסכימו הללו לסמכות בית הדין בשלב מסוים אין הסמכות פוקעת גם אם בהמשך הדרך חזר בו אחד הצדדים, שהחלטות בית הדין אינן נושאות חן בעיניו, מהסכמתו לסמכות.

גם מטעם זה דחויית טענות הסמכות של המערער – אף לולי כל האמור עד כה.

בנוסף לכל האמור, כידוע, טענת סמכות יש להעלות בהזדמנות הראשונה. ואף אם יש מי שסבור כי לעיתים אפשר "למתוח" את פרק הזמן שעודנו יכול להיחשב "הזדמנות ראשונה", דומה כי אין מי שיחלוק כי לאחר שנים רבות של דיונים בבית דין קמא ובערכאת הערעור ולאחר למעלה ממאה תיקים של הצדדים (בשתי הערכאות יחד) – שלו היו הטענות קבילות היו נוגעות לרובם ולא רק לאלה שבענייני החזקת הילדים, ובכללם למעלה מעשרה תיקים שעניינם החזקת הילדים והסדרי השהות במישרין ועוד תיקים רבים נלווים הנוגעים לכך – חלפה עברה לה ההזדמנות להעלות טענת סמכות זה מכבר.

לפיכך, כאמור, דינו של ערעור זה דחייה על הסף.

הערוכה בסך 500 ש"ח שהפקיד המערער עם הגשת ערעורו וכתנאי לעיון בית הדין בו, ובהתאם להחלטות קודמות, תחולט לטובת אוצר המדינה כהוצאות משפט בגין הטרחתנו במקרא ערעור סרק זה ובמתן החלטה זו. מזכירות בית הדין והחשבות יסדירו את העברת הכספים מקופת בית הדין לקופת המדינה.

ב. כאמור לעיל, המערער העלה בכלל טענותיו טענות שלפיהן הגט שסודר בינו לבין המשיבה פסול ובטל, בכלל טענות אלה – הגדושות בחוצפה ולעז לא רק על הגט אלא גם על הדיינים הן בבית דין זה הן בבית הדין קמא – טען כי הגט היה גט מעושה וכי היה בו תנאי שלא התקיים.

דיון בטענות אלה ככל שהן נוגעות למשיבה מצריך את המערער לפתוח תיק מתאים שבו יגיש בקשה לקבוע כאמור לגבי הגט (ותוך שיפקיד ערובה בסך 500 ש"ח בהתאם להוראות השרירות והקיימות המחייבות אותו בערובה כזו כתנאי לעיון – ולו ראשוני – בכל בקשה שלו, נוכח מוחזקותו בהגשת בקשות סרק).

עם זאת לגבי עצמו של המערער – משהעלה הוא טענה כאמור, וכל עוד לא יחזור בו ממנה תוך מתן "אמתלא" המועילה על פי ההלכה, הרי "שוויא אנפשיה חתיכה דאיסורא", ומכיוון שלדבריו עודו נשוי למשיבה הרי שיש לאסור עליו להינשא לאחרת, שכן אף אם נמנה הוא על

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

העדות שלא קיבלו עליהן את חרמו של רבנו גרשום, אין הוא פטור מעולן של תקנות הרבנות הראשית האוסרות על איש הנשוי לאחת להינשא לאחרת ללא היתר של בית הדין ולא מעולו של החוק במדינת ישראל האוסר זאת אף הוא.

לפיכך יוכנס המערער לרשימת מעוכבי הנישואין.

ג. החלטה זו מותרת בפרסום בהשמטת פרטיהם המזהים של הצדדים.

ניתן ביום כ"ה בניסן התשפ"ב (26.4.2022).

הרב ציון לודאילוז

הרב שלמה שפירא

הרב אליעזר איגרא

עותק זה עשוי להכיל שינויי ותיקוני עריכה